

Oorlogsherdenkingspunten

Wandelroute

langs plekken in Diessen waar oorlogshandelingen plaatsvonden en langs oorlogsmonumenten, samengesteld na 80 jaar bevrijding op 3 oktober 2024.

www.erfgoeddiessen.nl

“Ze kwamen vanuit de zuidelijke Kempen en op 3 oktober 1944 reden ze met hun tanks, jeeps en vrachtwagens Diessen binnen. Precies 75 jaar geleden werden de eerste dorpen in de regio door de geallieerden bevrijd van de Duitse bezetter”.
(Brabants Dagblad 24-04-2024)

ROUTEBESCHRIJVING

0. Start bij basisschool Willibrordus, Molenstraat 8 in Diessen

1. Ga, staande met de rug naar de basisschool naar rechtsvia de Molenstraat richting Baarschot tot huisnummer 20, aan de rechterkant.

Hier was in 1943 de winkel van Jan van Hoof, waar op 3 mei 1943 deze foto is gemaakt van de *Melkstaking*. De Diessense boeren weigerden vanwege strenge maatregelen van de Duitse bezetters om koeienmelk te leveren, de zogenaamde Melkstaking. De Duitsers waren erg boos hierover en namen twee bestuursleden van de Diessens Boerenbond (Kees van Gils en Toon Jansen) gevangen en brachten hen naar kamp Vught. Gelukkig duurde de staking maar een paar dagen en werden ze weer vrijgelaten.

2. Keer terug langs de Molenstraat en ga tussen de huisnummers 12a en 12 linksaf het Kerkpaadje in. Vervolgens het 1e paadje rechts de Kloostertuin in. Loop door het Perenlaantje naar de Theresiastraat. Ga naar links naar het Oorlogsmonument.

Op 3 oktober 1994, 50 jaar na de bevrijding van Diessen, werd dit monument, gemaakt door Louis de Groot, onthuld. Het monument bestaat uit de volgende onderdelen:

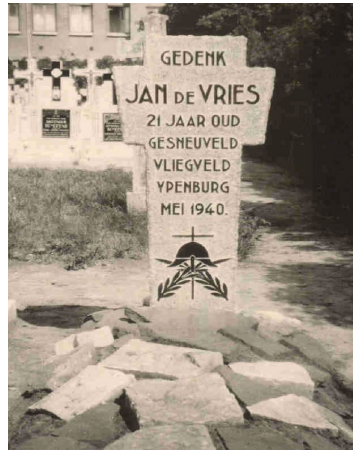
- Het silhouet van een man die de oorlog aan den lijve heeft meegemaakt. Hij staat voor al degenen die anoniem, op welke wijze dan ook, een bijdrage hebben geleverd aan de strijd tegen de Duitsers.
- Een vredesduif, als symbool voor het ideaal van allen: een vredige wereld.
- Twee omgekeerde helmen, de symbolen van de oorlog, maar nu gebruikt als nestelplaats voor de duif.
- Een stuk prikkeldraad, een deel van het vignet van Amnesty International, de wereldwijde organisatie die waakt over de rechten van de mens.
- Een hardstenen plaat met daarop in gebronsd koper de namen van de slachtoffers die de oorlog in Diessen eiste.
- Het wapen en de vlag van de gemeente Diessen.

Jaarlijks tijdens de Dodenherdenking op 4 mei, georganiseerd door Diosna, leggen kinderen bloemen bij het monument.

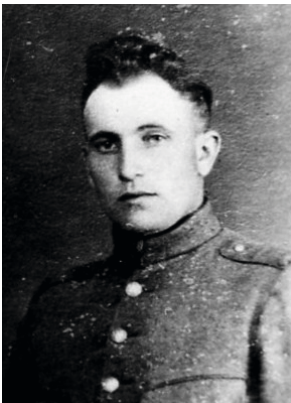
3. Loop verder en ga vòòr de Gildeweide rechtsaf door het Kerkpaadje naar het kerkhof. Hier zie je al meteen op het hek het bordje Nederlands Oorlogsgraf, omdat er een militair oorlogsslachtoffer begraven ligt. Loop het kerkhof op.

Links naast de afscheidplaats met de witte beelden zien we het graf van Jan de Vries. Hij is de enige Diessense militair (soldaat) die in mei 1940 bij de Duitse inval sneuvelde op vliegveld Ypenburg bij Den Haag.

Naast het graf van Jan de Vries zien we een kruis met daarop de namen van 11 Franse soldaten, die op 12 mei 1940 door de Duitsers werden doodgeschoten bij hun pogingen om de Duitsers tegen te houden nabij de brug over de Reusel aan de Beerseweg. Aanvankelijk werden ze hier begraven, maar in 1949 zijn de lichamen overgebracht naar het Franse oorlogskerkhof in Kapelle (provincie Zeeland). Dit kruis herinnert nog aan hen.

Het grote grafmonument links op het kerkhof, naast de kerk, is van de familie Vingerhoets. Hier liggen 4 mensen van de familie Vingerhoets begraven die op 24 september 1944 bij de bevrijding van Diessen slachtoffer zijn geworden van

een granaatslag in een schuilkelder aan de Kerkstraat. Dat waren het echtpaar Jan en Miet Vingerhoets-Timmermans en twee van hun kinderen: de vijfjarige Sjaantje en de zeven maanden oude baby Cornelis. Ook Pauw van Goolde Kort, haar dochter Miet van den Bergh-van Gool en haar twee weken oude zoontje Paulus

van den Bergh, die in dezelfde schuilkelder zaten, vonden hier de dood. Totaal zaten er zestien mensen in de schuilkelder, waarvan de overige gewond waren.

4. Verlaat het kerkhof aan de oostkant en ga links om de kerk heen.

De kerk werd in de oorlog beschoten en had flink wat schade.

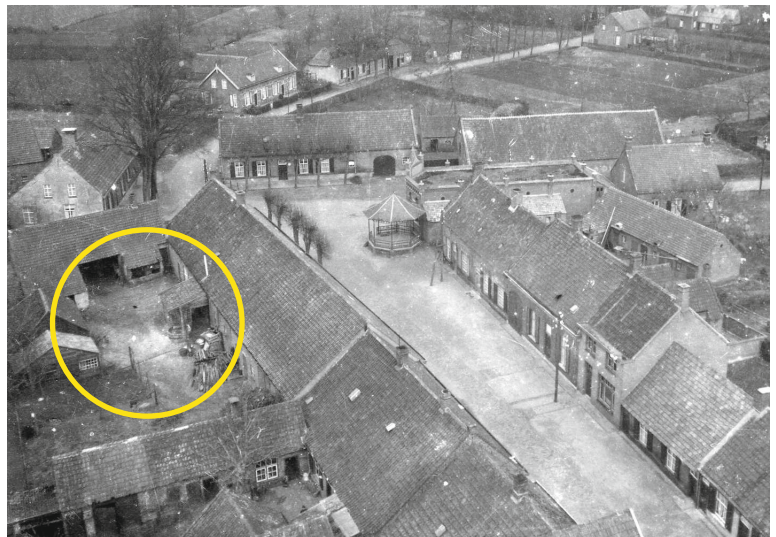
In januari 1943 zijn de klokken uit de toren door de Duitsers geroofd en afgevoerd. Waarschijnlijk zijn ze omgesmolten tot wapentuig.

5. Ga door de grote poort naar de Kerkstraat. Even stoppen bij huisnummers 6 en 4.

Achter dit pand was de schuilkelder van de familie Vingerhoets en Van den Bergh, die daar met 7 mensen zijn gedood door een granaat.

Foto vanuit de kerktoeren van de binnenplaats waar de schuilkelder was en waar de granaat is terechtgekomen.

6. Steek het kruispunt over bij eethuis Kerkzicht.

Kerkzicht was in de oorlog een boerderij-café. Toen de Duitsers in juni 1944 de schoolgebouwen vorderden voor hun manschappen, werd hier in de koeienstal (ook nog in enkele andere boerderijen) een noodschoollokaal ingericht.

De noodschool in de stal van Jan Timmermans, café Kerkzicht.

7. Ga verder door de Willibrordusstraat. Bij nr. 24 even stoppen.

Hier zijn de zusjes Lies en Marie Menheere (25 en 21 jaar oud) en Mineke de Brouwer (64) gesneuveld op 12 mei 1940. Er werd toen hevig gevochten in de Willibrordusstraat tussen Duitse en Franse soldaten. De zusjes Menheere, dochters van de klompenmaker, die een paar huizen verder in de Willibrordusstraat 8 woonden, waren vanwege de gevechten gaan schuilen bij Mineke de Brouwer. Waarschijnlijk hebben ze door een raampje gekeken, dat beschoten werd door Fransen of Duitsers, dat weten we niet.

Lies Menheere

Marie Menheere

Mineke de Brouwer

8. Steek bij de verkeerslichten de Julianastraat over naar de grote stenen bank onder de grote kastanjeboom.

Dit is de zogenaamde Marijkebank. Die is geschonken door evacués (vluchtelingen zouden wij nu zeggen) uit de Betuwe (ongeveer 240 mensen, voornamelijk vrouwen en kinderen) die van oktober 1944 tot april/mei 1945 in Diessense gezinnen zijn opgevangen. Zij moesten hun huizen in het rivierengebied ontvluchten vanwege dreigende Duitse acties bijvoorbeeld in de vorm van het laten overstromen van de streek.

Als dank voor de ontvangst van de evacués is aan de Diessense gemeenschap een zitbank geschonken. Deze kreeg de naam Marijkebank, naar prinses Marijke (Christina), de jongste dochter van prinses (later koningin) Juliana. De bank bevat een plaquette met als tekst: "UIT DANK Betuwse evacués oct. '44 – mei '45". (In 1990 is de originele Marijkebank vervangen door een moderne uitvoering, die er nu nog steeds staat. De plaquette is daarbij overgezet.

9. Steek de Echternachstraat over, langs De Zwaan tot aan de Heuvelmansstraat.

Het gebouw rechts op de hoek Heuvelmansstraat- Julianastraat was in de oorlogsjaren het gemeentehuis van Diessen, vanwaar de Duitse bezetters ons dorp 'regeerden'.

10. Ga verder door de Heuvelmansstraat. Aan het einde rechtsaf de Laarstraat in.

De laatste boerderij links, nummer 6 en 8, (Van Rijthoven) is op 12 mei 1940 kapot geschoten en afgebrand. In deze buurt zijn op 12 mei 1940 hevige gevechten geweest tussen Franse en Duitse soldaten. Een door de Duitsers kapotgeschoten Franse tank heeft nog ruim een jaar voor de uitgebrande boerderij van Van Rijthoven gestaan.

11. Ga linksaf door de Kerkschuur (doodlopende straat). Aan het einde vóór het hek rechtsaf. Op de Julianastraat linksaf slaan. Bij de brug stoppen.

Zo zag de brug er vóór de oorlog uit. Hier is op 12 mei 1940 hevig gevochten tussen Franse en Duitse soldaten, waarbij 11 Fransen het leven lieten. Ter nagedachtenis aan hen is door inzet van de Stichting Erfgoed Diessen de 12 mei 1940-brug opgericht. Lees op het bordje rechts van de brug wat er toen gebeurd is.

Wat betekenen de symbolen op de brug?

- Links en rechts de datum waarop de soldaten zijn gesneuveld: 12 mei (12 Mai) 1940.
- In de twee vakken daarnaast: het wapen van de militaire eenheden waartoe de Fransen behoorden en de naam: links het 4e regiment van de Dragons Portés; rechts het 4e regiment van de Cuirassiers.
- In het volgende vak (zowel links als rechts): het wapen van de voormalige gemeente Diessen en een vrede-duif in een omgekeerde soldatenhelm.
  - In het grote middelste vak zien we aan de zuidkant de brandende boerderijen en aan de noordkant de kapotgeschoten Franse gevechtstank.

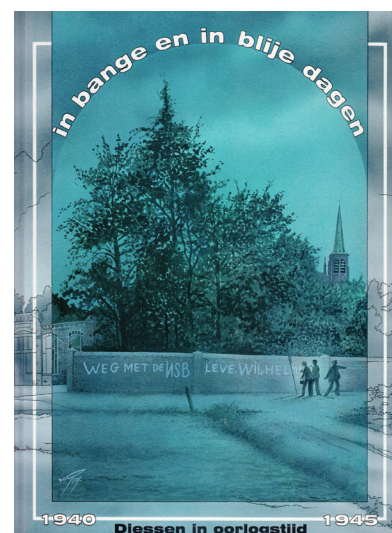

In totaal zijn er op 12 mei 1940 vier boerderijen afgebrand: Naast Laarstraat 6-8 ook Julianastraat 66 (nu ICT Van Laarhoven), Beerseweg 1, Beerseweg 2

12. Steek de Beerseweg over en loop rechts door het hekje langs de Reusel richting Turkaa. Bij de groene brug rechtsaf via de Zijthorst weer terug naar de school.

Nog even stilstaan bij het Heilig Hartbeeld langs de Molenstraat. Hier zien we de pastoriemuur.

Die muur speelde een belangrijke rol bij het verzet tegen de Duitse bezetters. Een groepje Diessense jongemannen beschilderde deze muur tijdens Koninginnedag 1941 (31 augustus) met de volgende leuzen: "WEG MET DE NSB LEVE WILHELMINA"

Nog verkrijgbaar: in bange en in blijde dagen, het oorlogsboek van Diessen. Daarnaast informatie over de oorlog in Hers en geens dur Diessen, delen 1, 5, 23, 28 en 29
www.erfgoeddiessen.nl/shop